

Lumumba se opravičil Kanadi zaradi nasilja nad njenimi vojaki

Predsednik kongoške vlade se je opravičil preko ZN tudi Kanadi za napad na kanadske vojakke pretekli teden.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Ko so kongoški vojaki pretekli teden na letališču Ndjili napadli Kanadčane in enega njih, kap. Taschereau celo pobili na tla, da je padel v nezavest, je to povzročilo veliko nevoljo ne samo v Združenih narodih, ampak prav tako tudi v Kanadi. Kongoška vlada je skušala v začetku zvrniti odgovornost za ta dogodek na ZN, končno pa je le spoznala, da se mora opravičiti, ker so nasilje njenega vojaštva obsodili tudi njeni afriški sosedi.

Tako je predsednik vlade Lumumba dejal, da je sam povabil francosko govoreče kanadske strokovnjake v Kongo in ne zato, da bi se jim dogodile "take stvari". Nacelnik štaba kongoške vojske polk. Mobutu je poslal ZN pismo, v katerem obžaluje "sramotno dejanje" na letališču Ndjili in prosi, naj ZN sporoče obžalovanje kongoške vlade zaradi tega dogodka tudi Kanadi.

Vlada je pozvala domače vojaštvo, naj bo zmerno, disciplinirano in v svojih nastopih vljudno.

Položaj se je izboljšal
Umirjenost nastop Lumumba in opustitev njegove zahteve, naj mu ZN pomagajo ukrotiti Katango, sta vplivala pomirjevalno. Predsednik vlade je izjavil, da ima še vedno polno zaupanje v ZN. Uspešno mu je poslali nekaj vojaštva v uporno pokrajino Kasa, ki meji na jugu na Katango.

Kongo in Sovjetija sta opustila zahtevo po umiku kanadskih čet, oziroma tehničnega osebja iz dežele. Lumumba je zahteval, da se umaknejo iz Konga vse bele čete in da jih nadomeste čete afriških držav. V tem so prišle čete iz Irse in so napovedale, da se čete iz Indonezije.

Lumumova vlada je brez prave moči in veliko vprašanje je, kako dolgo bo vzdržala pritisk združenih nasprotnikov, med katerimi je po vsem sodeč tudi sam predsednik republike Kasavubu.

Nov način boja proti segregaciji v New Yorku

NEW YORK, N. Y. — V mestu New York je sicer integracija šol napredovala skoraj do popolnega uspeha, vendar je še nekaj, ki niso integrirane. To ne daje miru voditeljem črncv. Izumislili so nov način odpora proti segregaciji: ko se bo začel v septembru pouk v šolah, ki še niso integrirane, bodo okoli njih zasedli vse dohode črni učenci in njihovi starši, pri tem pa ne bodo ovirali dohoda v šole.

Ta načrt je mišljen kot nove vrste tiha demonstracija proti ostankom segregacije v New Yorku.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, hladnejše. Najvišja temperatura 75, najnižja 55.

Novi grobovi

Joseph Hrovat

V torek popoldne je po kratki bolezni umrl v Mt. Sinai bolnišnici Joseph Hrovat z 1270 E. 79 St., star 65 let in rojen v kraju Uršna sela pri Novem mestu, kjer zapuša brata Janeza in sestro Ančko in Rezko ter od kod je prišel pred 40 leti. Delal je pri Bar Products Co. do upokojitve pred par meseci. Njegova prva žena Stefanija je umrla pred 12 leti. Zapustil je ženo Marijo, roj. Pavic, doma iz Maribora, in sina Josepha ml. Pogreb bo v soboto ob desetih dop. iz Zakrjaskovega pogreb. zavoda na Lakeview pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne ob petih.

Joseph Mismas

Včeraj popoldne je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 82 let stari Joseph Mismas s 1404 E. 53 St., doma v Ambrusu, kjer je zapustil sestro Johano in od kod je prišel v to deželo 1. 1910. Zaposlen je bil preko 27 let pri Magic Chef Co., dokler ni pred 10 leti stopil v pokoj. Žena Jennie mu je umrla pred 8 leti. Zapustil je hčer Louise Goode, sinove Josepha in Berta ter tri vnuke. Pokojni je bil član Maccabees No. 1288 in Društva Najsv. Imena fare sv. Vida. Pogreb bo v soboto zjutraj iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri od 4 do 10. zv. in v petek od 2. pop. do 10. zv.

Andrew Urban

V Cleveland State bolnišnici je umrl včeraj 84 let stari Andrew Urban s 18034 Neff Rd. Bil je samski. Zapustil je tu edino sorodnico Rose Fekete. Pogreb bo v petek iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Elizabete, nato na Kalvarijo.

Ameriški vojak pobegnil v Sovjetsko zvezo

MOSKVA, ZSSR. — Na Poljskem rojeni ameriški vojak v obveščevalni službi v Frankfurtu na Nemškem Vladimir Sloboda je pobegnil za železno zaveso in zaprosil Sovjetsko zvezo za politično zaščito.

Prošnjo za politično zaščito je objavil vladni list Izvestija. Poročilo pravi, da je 33 let stari Sloboda v svoji službi spoznal, da so postale "prevara, izsiljevanje in hinavščina temelji politiki ZDA."

Nehru se prizadeva za ohranitev enotnosti

Siki v Pendžabu zahtevajo lastno jezikovno državo, Nehru jim nasprotuje v želji, da bi ohranil enotnost Indije.

NEW DELHI, Ind. — Policija je prišla na tisoče Sikov v prestolnici in v njihovi domovini Pendžabu v severovzhodni Indiji, ko so demonstrirali za neodvisno državo. Njihove demonstracije so mirne, pa zato nič manj učinkovite. Bojevit skupina Sikov Akali Dal, ki jo vodi 75 let stari Tara Singh, šteje med kakimi šest milijoni Sikov v Pendžabu več stotisoč vnetih pristašev. To gibanje zahteva, da dobe Siki lastno državo s svojim lastnim jezikom.

Indijska vlada pod vodstvom Nehruja se boji, da bo Indija utrpela novo škodo na svoji notranji trdnosti, če njihovi zahtevi ustreže, kot je morala ustreči podobnim zahtevam v nekaterih drugih delih dežele. Nehru je nastopil javno proti zahtevi Akali Dal, toda ni s tem njihove odločnosti niti malo omajal. Vodniki gibanja trdijo, da je skupno v nekaj okoli 25.000 njihovih pristašev. V vladnih krogih cenijo število zaprtih na okoli 15.000.

Indija in Kitajska v tekmi za Azijo

Indija je poleg rdeče Kitajske najvažnejša azijska država. S svojimi 450 milijoni prebivalci tvori nekako protivtež Kitajski. To vlogo more igrati le, dokler je notranje kolikor toliko enotna in se trudi za izboljšanje življenjske ravni prebivalstva. Azijski narodi pazljivo zasledujejo uspehe Kitajske in Indije, uspehe, ki jih dosega komunizem na Kitajskem, in uspehe, ki jih dosega svobodna demokracija v Indiji. Katera od obeh držav bo uspešnejša, tista bo potegnila za seboj še neopredeljene narode Azije in morda delno tudi Afrike.

Dva mrtva na izraelsko-egiptski meji

JERUZALEM, Izrael. — Egipčani, ki sta se skušala prethotapiti s področja Gaze v Izrael, sta našla na izraelsko obmejno patrolo in bila ustreljena. Spopad se je zgodil na izraelskih tleh in poročilo o njem je bilo poslano ZN, ki nadzirajo mejo med Egiptom in Izraelom.

Prihodnje zasedanje ZN bo imelo obširen spored

ZDRUŽENI NARODI, New York. — Pravila ZN določajo, da mora vsak član pravočasno sporočiti odbor za dnevni red tiste točke, ki naj pridejo na dnevni red zasedanja. Takih točk je vsako leto na kupe. Letos jih bo še več kot po navadi, kajti prišle bodo na razgovor tudi stvari, ki so jih tam že obravnavali.

Moskva hoče razpravljati o ameriškem letalu U-2, zato je pa Amerika izrazila željo, da bi rada govorila o komunističnem vmešavanju v madžarsko revolucijo 1. 1956.

Podobnih želj bo nič koliko. Precej jih bo med njimi tudi takih, ki bodo imele vsaj indirektno zvezo z ameriškimi volitvami. Debat o takih vprašanjih bodo skušali poriniti v predbožične tedne, torej v čas po ameriških volitvah.

Katoliški mladinski kongres na - Kubi

Katoliška cerkev se zaveda nevarnosti komunističnega prodiranja v Latinsko Ameriko.

HAVANA, Kuba. — V ponedeljek je bila slovesna otvoritev splošnega narodnega kongresa katoliške mladine. V tej luči so nastopi privrženecv Castra proti vernikom zbranim pri bogoslužju dobili še svoj poseben namen. Izgleda, da se obe strani pripravljata na odprt boj, na boj za mladino. Če bo ta postala odločno in borbeno katoliška, komunizem na Kubi ne bo pognal globljih korenin. Če Castru uspe dobiti mladino za se, potem se Kubi ne obeta nič dobrega.

Kubanski škofje so javnost in vlado opozorili na svojo zaskrbljenost zaradi napredovanja komunizma in njegovega vpliva v deželi in v vladi. Castro je nato Cerkev obdolžil fašizma in nasprotovanja njegovi revoluciji, pa izjavil, da bo vlada štela versko svobodo. Motnje bogoslužja preteklo nedeljo so pokazale, koliko so Castrove obljube vredne. Cerkev se zaveda, da se bori ne bo mogla izogniti. Iz treh pokrajin so prišla sem poročila o spopadih med katoličani in komunisti, oziroma njihovimi pristaši.

SENAT IZBRAL SVOJO POT: ZAVRNIL OBA PREDLOGA!

Senat je včeraj zavrnil tako republikanski kot tudi demokratiški predlog za bolniško zavarovanje ostarelih in nato izglasoval predlog, po katerem bo zvezna vada pomagala državam pri državnih podporah za kritje stroškov zdravljenja onih ostarelih, ki tega sami ne bi bili sposobni.

WASHINGTON, D. C. — Republikanci in južni demokrati so skupno končali predlog za zdravstveno zavarovanje ostarelih v okviru Social Security. Senat je predlog, ki bi oskrbel 16 milijonov preko 65 let starih Amerikancev z zdravniško in bolnišnično oskrbo, zavrnil z 51 proti 44 glasovom. Malo pred tem je zavrnil tudi predlog rep. senatorja Javitsa, ki ga je podpiral republikanski predsedniški kandidat Nixon. Senat je nato izglasoval z 89 proti dvema glasovoma svoj lasten predlog, ki je sličen predlogu sprejetem v Predstavnikiškem domu.

Glavni razlog v Senatu proti demokratiškemu predlogu, za katerega sprejem je zastavil vse svoje sile sen. Kennedy, je bil, da mu bo predsednik Eisenhower odklonil podpis, četudi bi ga Senat odobril. Kennedy je na te ugovore odgovoril, da ne vidi nobene potrebe po zakonu, "ki bi popolnoma nič ne odgovarjal potrebam". Napovedal je, da bo borbo za primeren zakon za zavarovanje ostarelih za slučaj bolezni ponesel pred volivce.

V Senatu sprejeti predlog, katerega glavna sestavilnica sta sen. Kerr in sen. Frear, člana finančnega odbora, predvideva zvezno finančno pomoč k sredstvom, s katerimi naj posamezne države krijejo stroške za zdravljenje ostarelih, v kolikor ti tega sami ne zmorejo. V tem okviru bo zvezna pomoč dostopna okoli milijonu potrebnih upokoencev.

V predlogu je vključen tudi več dopolnil za izboljšanje socialnega zavarovanja (Social Security).

Tudi v politiki vpliva glasba pomirjevalno na razburjene duhove

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Čete ZN ki naj skrbijo za red in mir v tej novopečeni republiki, so slučajno dognale, da lahko muzika vojaških godb hitro pomiri razburjene živce domačih demonstrantov.

Kakor hitro vojaška godba začne poskočne melodije, pozabijo domačini na demonstracije, na sovraženike in ideje, nakar začno kar na ulicah plesati.

Jutri se bodo začele v Rimu olimpijske igre

RIM, It. — Jutri se bodo v starodavnem Rimu začele 17. olimpijske igre, ki se jih udeležuje preko 7.000 atletov in 85 dežel.

To so prve olimpijske igre v italijanski prestolnici, ki se je na nje tudi pripravila z graditvijo novega velikanškega stadiona, in olimpijske vasi in vrste drugih sportnih naprav, ki so stale skupno preko \$30.000.000.

Olimpijske igre imajo svoj začetek v stari Grčiji, Grki so po njih šteli leta. L. 393 so prenehale po več kot tisoč letih na povelje cesarja Teodozija. Obnovili so jih v moderni dobi l. 1896 v Atenah. Na njih merijo svoje sposobnosti športniki z vsega sveta.

Rusi ponovno odbili predlog o atomskem oboroževanju

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Glavni delegat ZDA pri ZN Lodge je stavil Rusom dva dodatna predloga, kako bi se omejilo atomsko oboroževanje. Najbolj naj bi Amerika in Rusija izločile iz svojih vojnih zalog dogovorjene množine atomskega materiala in ga prepustile v uporabo za mirne namene. Dajle naj bi obe državi začeli po načrtu zapirati svoje tovarne, ki izdelujejo surovine za atomske in vodikove bombe.

Moskva je oba predloga gladko odbila.

Napetost v državi Laos je začela popuščati

VIENTIANE, Laos. — Predsednik vlade Souvanna Phouma, ki ga je izvolil parlament pod pritiskom upornega vojaštva kap. Konga Le, je objavil, da so se čete gen. Nosavana ustavile, ker se pogaja z Nosavanom za mirno rešitev spora.

Nosavan je bil v prejšnji vladi obrambni minister in vrhovni vojaški poveljnik. Izgleda, da ima za seboj še vedno večino vojske in podporo kralja v Luang Prabangu. Kralj nove vlade še ni potrdil, Nosavan jo smatra za nezakonito, ker je bila postavljena pod vojaškim pritiskom. Nova vlada se je izjavila za nevtralnopolitično, med tem ko je bila prejšnja odločno zahodno usmerjena.

Ribiška sreča

COURTENAY, Can. — Komaj 11 let staro dekletce iz Vancouverja je ujelo 62 funtov težkega lososa, največjo ribo te vrste v letošnji sezoni. Deklici, ki tehta komaj štiri funte več kot

Iz Clevelanda in okolice

Molitev—

Clanice Podr. št. 25 S2Z so vabljene nocoj ob sedmih v Zakrjaskov pogreb. zavod k molitvi za pok. Mary Kraje.

Iz bolnišnice—

Pavline Balish, 1240 E. 173 St., se je vrnila iz Polyclinic bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, karte in darila.

Farni piknik pri Sv. Petru—

V nedeljo ob enajstih dop. bo pri Sv. Petru nad Strassburgom, na znani izletni točki, kamor zahajajo radi nekateri naši rojaki, sv. maša, nato pa farni piknik. Pot tja vodi po Rt. 21 do konca Strassburga, nato pa na levo v hrib.

Zadnja čast—

Člani Kluba Ljubljana bodo nocoj ob osmih izkazali pok. Mary Kraje v Zakrjaskovem pogreb. zavodu zadnjo čast.

Asesment—

Jutri je 25. v mesecu, ko društva navadno pobirajo assesment. Tajnica Društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ bo pobirala assesment v Slov. domu na Holmes Ave. nocoj in jutri od 6. do 8. ure.

V bolnišnici—

Mrs. Betty Debelak z 952 E. 185 St. je v Huron Rd. bolnišnici. Obiski so zaželeni.

John Rogel s 3593 E. 81 St. je v St. Alex bolnišnici, kjer je preстал operacijo. Leži v sobi št. 324. Obiski so dovoljeni.

Zabavno popoldne—

Podružnica Jadran št. 3 Ameriško-jugoslovanske legije bo imela v nedeljo popoldne na domu Franka Mervarja na 13950 Tinker's Creek, Valley View, O., zabavo. Začetek ob enih.

Zadnje vesti

ELIZABETHVILLE, Kongo. —

Vlada Katange trdi, da se je del vojaštva Mali, ki je v sestavi čet ZN, uprl in se pridružil upornim domačim plemenom. Pri tem je prišlo do spopada, pri čemer sta bila najmanj dva domačina mrtva. ZN poročilo preiskujejo, pri tem pa zanikajo vsak upor.

SAN JOSE, Kost. — Zastopniki Kolumbie, Venezuele in Mehike so včeraj trdo prijemali Kubo zaradi njene levičarske politike in povezave s komunističnim svetom, pa jo pozvali istočasno, naj uredi svoje spore z ZDA. Kubanski zastopnik je v privatnih razgovorih napovedal zmerno stališče. ZDA vztrajajo na odločnem nastopu proti Kubi in so označile sovjetsko jamstvo Kubi za sovjetski imperializem.

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj se je Powersova žena sestala s svojim možem, prav tako tudi njegovi starši. Zena se je v osebnem pismu obrnila na predsednika vlade Hruščeva za pomilostitev njenega moža. V soboto namerava odpotovati domov, če ne bo nič drugega.

— Prestolnica Nebraske je bila l. 1867 prenešana iz Omaha v Lincoln.

ujeta riba, je prihitel na pomoč stric, da sta ribo spravila na kopno.

Tretji teden kongresnega dela ne nudi senzacij

Kongresno zasedanje je šele ta teden popolno, kajti Predstavnikiški dom je šele sedaj začel seje plenuma, ki pa na njih ne ve pravzaprav, kaj naj bi počel. Tisto zakonodajno delo, ki se senat peča z njim, je že davno opravil, na nove zakonodajne podvige pa ne misli. Mu je bolj pri sreči misel, kdaj naj bo konec sedanjega kongresnega zasedanja. Res je, da leži nekaj nad 20 zakonskih osnutkov na mizah kongresnikov in senatorjev in da bi bilo treba vse te osnutke spreminiti v zakon, toda te ambicije nima menda prav nihče na Kapitolu.

Glavno zakonodajno delo leži na ramah senatorjev. Zaenkrat je senat opravil samo delo na zakonu o minimalnih mezdah, kar je malo za 14 dni zasedanja. Ta teden obravnava zakon o bolniškem zavarovanju, ki je postal sam po sebi glavna politična točka

sedanjega kongresnega zasedanja. Niti danes, ko smo sredi senatne debate o bolniškem zavarovanju, nihče ne ve, kakšno bo njegova usoda. V senatu imajo zaenkrat tri zakonske predloge o tem predmetu. Mnogo senatorjev želi, da bi se rodil iz vseh treh osnutkov kompromisni zakon, toda verjetno bo ostalo le pri želji. Znana bratovščina republikanskih in konservativnih demokratskih senatorjev lahko prepriča vse, kar želijo imeti v tem zakonu napredni senatorji s Kennedyem vred. Kakšno besedilo zakona bo izglasovano ta teden, tega si noben senator ne upa prorokovati. Izglasovano pa bo, tako vse kaže prve dni tega tedna.

Ako bo senat izglasoval svoje besedilo zakona o bolezenskem zavarovanju, s tem še ni rečeno, da bo to tudi dokončen zakon. Ker je predstavnikiški dom že izglasoval svoje besedilo zakona,

bo treba obe besedili spraviti pred skupno konferenco senatorjev in kongresnikov. O tem bo odločal znani odbor predstavnikiškega doma za dnevni red pod predsedstvom kong. Smitha. Smith je že namignil, da mu ni všeč senatno besedilo zakona o minimalnih mezdah, že davno je pa obsodil vse zakonske načrte o bolniškem zavarovanju, ki ne nosijo republikanskega blagoslova. Na Kapitolu se bojijo, da bo Smith obstruiral oba zakona. Mislijo že sedaj na to, kako bi pripravili trdoglavega Smitha do popuščenja. Pa tudi v tem slučaju, da bi se skupna komisija zedinila na kompromisno besedilo, ni delo opravljeno. Lahko predsednik Eisenhower vetira vse skupaj. Ako je usoda obeh politično važnih zakonov tako negotova, kaj vse se lahko zgodi ostalim zakonskim osnutkom? Demokratiška večina je že uvidela nevarnost, da zaide v velike

zagate. Da se jim kolikor mogoče izogne, misli na dva izhoda: Senadnje kongresno zasedanje naj se podaljša še za en teden. To ni nikomur po volji. Ta izhod bodo demokrati veljaki razbili samo v skrajni sili.

Drugi izhod bi bilo zmanjšanje zakonodajnega programa. Nekaj so ga demokrati že skrajšali. Tako ne misli na primer med demokrati nihče več na debato o naši narodni varnosti in nove zakone, ki naj jo povečajo. Republikanci so pa kar na tistem pokopali vse svoje želje po obširni debati o civilnih pravicah. Povrh se že nihče več ne razburja ob misli, da bo odbor predstavnikiškega doma za dnevni red najbrže pokopal že izglasovana zakona o šolah in o stanovanjih. Ne glede na vse to pa interesentje vendarle pritiskajo na odbor, naj spelje oba že izglasovana zakona pred skupno komisijo.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio.

83

No. 162 Wed., Aug. 24, 1960

Častitamo volivkam!

Pravzaprav nam je bil na jeziku naslov: častitamo bralkam, pa smo takoj spoznali, da bi bil napačen. Veliko naših bralk se namreč ne briga za volivno pravico, v tem pogledu pridno tekmujejo z mnogimi našimi bralci, kar pa še ne pomeni, da imata obe skupini prav. Z volivno pravico je tako kot z vsako stvarjo, ki nam je padla v naročje in ki se zanj niso potegovali. Mislimo, da nam je navržena in da ni vredno, da bi se zavedali njene vrednosti. Šele, kadar je ni, takrat spoznamo, kakšen zaklad nam manjka. Koliko bi na primer dale Slovenke v Jugoslaviji in njihov moški privesek za direktno tajno in svobodno volivno pravico! Saj bi jim ta pomagala, da se z enim mahom osvobodijo komunistične diktature. Ni to pravi uvod za jubilej, ki ga imamo v mislih, toda je potreben, nalaga nam ga poklicna dolžnost.

Častitamo torej volivkam k 40-letnemu jubileju, odkar imajo v Ameriki volivno pravico. Bila je uzakonjena ta teden pred 40 leti, kmalu po prvi svetovni vojni. Boj zanj je bil dolg, treba je bilo, da je prišla prva svetovna vojna z vsemi svojimi političnimi in socialnimi potresi in olajšala uzakontev ženske volivne pravice. Veliko je bilo takrat navdušenje nad dejstvom, da so ženske dosegle politično ravnopravnost, veliko je bilo navezano na ta dogodek političnih upov, toda malo se jih je uresničilo. Bilanco o tem slišimo vsakih deset let, ko praznujemo ta jubilej. Bilanca ni bila nikoli pretresljivo ugodna, ni tudi letos.

Ne da se namreč spodbiti dejstvo, da se ženski rod tudi po 40 letih ravno tako malo zaveda važnosti volivne pravice kot moški. Nočemo trditi, da je med državljankami odstotek volivk manjši kot pri volivcih, včasih je še celo večji, akoravno se ne da dokazati s številkami.

Poudarjamo besedo včasih, kajti interes volivk za politiko ni stalen, samo izredni dogodki ga vzbudijo. Tako je na primer splošno mnenje, da so sedanega predsednika Eisenhowerja izvolile v glavnem volivke. Kaj jih je takrat gnalo na volišča, še danes ni dognano. Kar jih je pa šlo na volišča, so presojale obe glavni stranki ne po političnih platformah, ampak po kandidatih. Volivke sodijo o vsaki stvari, ki je do dna ne razumejo, po zunanjih praktičnih znakih. Ne vprašajo se, kateri kandidat je sposobnejši, ampak kateri kandidat zasluži njihovo zaupanje. Sodijo po značaju, ne po sposobnosti. Vzemimo na primer oba tekmece za predsednika iz l. 1952. Eisenhower gotovo ni noben politik, ni nikoli imel ambicije, da kaj takega postane; zavedal se je, da mu manjka "žilica za politiko." Po svojih političnih sposobnostih gotovo ni dorasel političnim zvezdam prvega razreda in vendar so se volivke odločile zanj. Je mož z urejenim družinskim življenjem, ima družino, za ženo tip prave Amerikanke, vnuke itd. Je junak iz druge svetovne vojne, pošten, se zaveda svojih dolžnosti, ne laže in je neomadeževan po političnih kupčijah. Njegov tekmeec Stevenson ga gotovo visoko nadkriljuje po političnih sposobnostih, je okreten politik, spada med najbolj bistroumne Amerikance, je razgledan na vseh poljih, ima torej za predsednika vse potrebne poklicne sposobnosti, pa je vendarle propadel. Volivke se niso mogle vneti za njegovo bistroumnost, še manj za njegove politične sposobnosti, manjkalo so mu tiste lastnosti, ki jih je imel Eisenhower.

Da ženske lahko igrajo veliko vlogo v naši javnosti, o tem ni dvoma. V tem stoletju smo to jasno videli vsaj parkrat. Po prvi in po drugi svetovni vojni so bile one na čelu gibanja: Naše vojake domov! Bela hiša je pod pritiskom tega gesla dvakrat prehitro demobilizirala, kar je mnogo pripomoglo k našim diplomatičnim porazom po prvi in drugi svetovni vojni. Ženske so bile na čelu gibanja; Konec s korejsko vojno. Pod pritiskom tega gesla ni dobil general McArthur pravice, da bi komuniste pregnal daleč za Mandžurijo. Ako bi bil to storil, bi imeli danes veliko manj sitnosti, stroškov, pa tudi nevarnosti v vzhodni Aziji.

Ženska volivna pravica je dala volivkam pravico do udeleževanja v politiki. Tudi te pravice se niso dosti poslužile. V političnih zastopih je navadno samo po par predstavnic ženskega spola, da se lahko reče, da so v zastopih "ljudje." Volivke se ne potegujejo za kandidature, še manj pa za nastope na javnih shodih in zborovanjih. Kar jih je, so skoraj izjeme od pravila. Zakaj je tako, o tem je bilo dosti razmišljanja in malo tehtnih ugotovitev.

Da se volivke tako malo brigajo za volivno pravico, se da delamo pojasniti z ameriškim načinom življenja, ki je tak, da morata delati mož in žena, da se lahko držita na standardu, ki ga hočeta imeti. Tako ima volivka že v mladosti začrtano svojo politično pot. Dokler je neomožena, misli na vse drugačno "izbiro" kot na politično; ko se poroči, se navadno nanjo poklicne in družinske skrbi. Ako ji pri tem mož še toliko pomaga, še zmeraj ji zmanjka časa, da bi se zanimala za vprašanja, ki ležijo izven njenega osebnega življenja, saj niti ne utegne, da bi se zanimala za glasbo, literaturo itd. toliko, kot si želi. Temu je dosti krivo tudi naše časopisje. Politika oglasov ga sili, da razbija vse

svoje novice, da ne daje preglednih komentarjev k dnevnim dogodkom, da se spušča v senzacionalne podrobnosti, ki nimajo nobene prave vrednosti itd. Kdo bi se čudil, ako volivka pride včasih tako daleč, da ne pregleda niti prve strani časopisa, ki prihaja v njeno družino.

Vkljub vsemu temu ostanemo pri svojem stališču; častitkam k jubileju dodajamo naš iskren nasvet, naj se volivke več brigajo za volivno pravico. Z njo bodo odločevale o vojni in miru, o našem blagostanju, o našem napredku na vseh poljih.

Škoda bi namreč bilo, ako bi morali naši nasledniki ugotoviti l. 1970 ob 50-letnem jubileju, da je zanimanje volivk za politiko še zmeraj na prenizki ravni. Naj se zavedajo: vsaka pravica nalaga tudi dolžnosti. Kdor ne izpolnjuje dolžnosti, zanemarljavo pravico in to se mu bo prej ali slej gotovo otepalo. Tudi za politično življenje velja ta resnica.

BESEDA IZ NARODA

Na grobu škofa Gregorija Rožmana

Lemont, Ill. — Naše matere in žene dobro vedo, kaj se spodobi, kaj zahteva verski čut in kaj zahteva slovenska zavestnost. V globoki zbranosti in v izraziti resnosti so se v nedeljo 14. avgusta cleveandske žene poklonile velikemu pokojniku, ki leži na pokopališču pri Mariji Pomagaj na Ameriških Brezjah.

Pri križu smo se zbrali, pri križu, ki je bil Rožmanova teža v življenju in je zdaj njegovo plačilo v nebesih. Vsa resna družba je bila zbrana in štirje duhovniki so bili zraven.

Markunova Nežka iz Joliet je zopet kot pri prvi poklonitvi pripravila šest belo oblečenih deklic. Prva trojica je nosila spominski venec in narodne trakove, druga trojica deklic pa je nosila v spredu sliki pokojnika ter zopet dragoceno cvetje z groba škofa Jegliča iz Ljubljane in cvetje, ki je rastlo na grobovih Rožmanovih staršev v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem.

Molitve žalostnega dela rožnega venca po zvočnikih se je razlegala po vseh gričih v lepem jutru in je vsej okolici naznanjala, kako znano verni Slovenci spoštovati tiste, ki so od Boga poslani, svoje škofo, še pokojne.

Sprevod je prišel na pokopališče in se postavil ob straneh dragocenega groba. Voditelj romanj je razložil pomen in upravičenost poklonitve:

"Ravno danes, 14. avgusta, pred dvanajstimi leti, torej leta 1948 je prevzvišeni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman bil priči v Lemontu, ko je po drugi svetovni vojni dospel v to deželo. Priromal je takrat v Lemont prav z romaricami Zveze Oltarnih materinih društev iz Clevelanda.

Današnji dan pred dvanajstimi leti je škof Rožman zapisal v svoj dnevnik nekako tako le: 'Zahvala za molitve in za darila. Dobre žene in matere so lani leta 1947 napravile romanje k Mariji Pomagaj v Lemont in so določile svojem romanju namen, da bi bil jaz rešen ujetništva. Bile so uslišane, Marija je pomagala. Letos sem s temi dobrimi ženami priromal tudi jaz v Lemont, da se Mariji Pomagaj zahvalimo za rešitev.'

Torej škof Rožman je pripisoval sam Vam, drage žene in matere, svojo rešitev, to se pravi: vaši molitvi k Mariji Pomagaj. Zato je bil škof Rožman z vami ves čas do svoje smrti tako tesno povezan in skoraj vsako leto je tudi z vami priromal na Ameriške Brezje in je bil duhovni voditelj teh romanj.

Tudi zadnje uradno romanje pokojnega škofa Rožmana je bilo pred dvema leti z vami. Ves izmučen in truden je prihitel na ravnost iz Fatime, ker vam je obljubil, da bo prišel. Se še spomnite, da tisti večer skoraj ni mogel govoriti in smo ga kar težko razumeli. Naslednje jutro pa pri Lurški votlini ni upal na prižnico. Kar spred oltarja je pridigal. Ni se dobro počutil, pa je prišel še k Mariji Pomagaj. Bolezen je že takrat neizprosno glodala na njegovem življenju. Se spomnite onih lepih ro-

manj, ko je bil škof Rožman med nami?! Že ob prihodu je za vas maševal. V dopoldanskih urah je sam poiskal v samostanu patra in je škof opravil svojo romarsko spoved. Med popoldanskim pridigo je bil na koru in poslušal. Ko ste potem romarice opravljale svojo spoved v cerkvi, je škof ves čas molil na koro, če je bila še taka vročina. Zvečer je navadno pridigal, če ni, je pridigo poslušal, potem se je vedno točno udeležil nočne procesije, med katero je držal tudi on svečo v roki. Naslednji dan je bil zopet pri vseh romarskih pobožnostih: zjutraj je opravil sv. mašo za romarje, pri pozni maši pa je vedno imel slavnostno pridigo. Popoldne je bil vedno pri petih litanijah in blagoslovu in proti večeru se je udeležil fatimske pobožnosti v Roženski dolini, nikoli je ni opustil, če je tudi navadno bil do skrajnosti izmučen in izčrpan zlasti zadnja leta.

Ko ste pele pred odhodom iz Lemonta pred milostno podobo slovo od Marije, je bil škof z vami in se je z vami solzil. In še k avtobusu je prišel in dal vam je blagoslov na pot, preden so zornili motorji in ste se hčerke ločile od Matere.

Nihče ni torej tako zelo opravičen, da se pokloni spomenu pokojnega škofa Rožmana v vsej ljubezni in spoštivosti, kot ve, drage žene in matere.

To dejanje ljubezni bomo zdaj napravili. Z vencem, ki ga bomo položili na grob, mu bomo dali svojo ljubezen, svoja srca. On zdaj najbolj ve, kam naša srca spadajo.

V imenu Zveze Oltarnih društev se boste zdaj obe Marijini zastavi globoko sklonili na sveži grob pokojnega ljubljanskega škofa. Duhovni vodja Zveze Rev. Julij Slapšak, ki je bil nekaj pomožni tajnik škofa Rožmana, ki sta skupaj živela pod isto streho trinaest let, ki je škofa spominal na smrti postelji in ki je bil izvršitelj njegove poslednje volje, škofovega testamenta, naj zdaj prosim, položi spominski venec na dragoceni in ljubljani grob.

Podpredsednica Zveze Mrs. Mary Marinko naj položi na grob škofovo sliko; Mrs. Pierce naj postavi na določeni prostor cvetje z groba nadškofa Jegliča in Mrs. Kic pa cvetje z grobov pokojnikovih staršev iz Šmihela pri Pliberku."

Zmolili smo še Očenaš za dušni pokoj škofa Rožmana in Očenaš za duše tistih, ki njih trupla na samostanskem pokopališču počivajo. Potem se je sprevod nadaljeval med molitvijo k Lurški votlini, kjer je Father Slapšak pel sv. mašo za škofov dušni pokoj. Med mašo je bila pridiga in vse ljudstvo je prepevalo. Dosti okoličanov je prišlo k poklonitvi in k pozni maši. Med mašo je bilo spovedovanje in je več vernikov prejelo tudi sv. obhajilo. Najbolj ganljivo je bilo, ko je prišlo onih šest belo oblečenih deklic k obhajilni mizi in so prejele sv. obhajilo za škofa.

Takoj po poklonitvi, že med procesijo se je začel Father Slapšak pritoževati, da ni bil škofov tajnik. Pa je bil še več: škof sam mi je parkrat povedal, da je bil "gospod Julče," tako so ga škof vedno imenovali — da je

bil g. Julče škofov "gvarđijan." Pa kar strog gvarđijan. Prišel je k škofu in je rekel: "Prevzvišeni, v nedeljo je shod tretjega reda! Vi boste pridigali." Nič ni rekel: Prosim! Kar pridigali boste. Ali: Zveza Oltarnih društev ima ta dan Uro čiščenja. Prevzvišeni, vi boste uro vodili. Pa pri rožnem vencu morate o skrivnostih pridigati! Kar pet pridig in eno še o Sv. Rešnjem Telesu. Ali pa križev pot, je g. Julče kar zapovedal: Pri vsaki postaji morate pridigati. Za božjo voljo, to je štirinajst pridig kar na kupu, potem pa še menda eno za uvod in še zadnjo za sklep: to je šestnajst pridig. Tako so mi škof pripovedovali. Pa sem jim rekel: "Zakaj ga pa ubogate?" Pa so mi škof odgovorili: "Saj sem rekel: Kaj pa mislite g. Julče? Pa veste, kaj mi je odgovoril ta Julče: Škof ima dolžnost, da pridiga! In sem moral ubogati."

Pa še eno naj povem v tej zvezi, ker je ravno prilika: Ne samo škofov gvarđijan je bil g. Slapšak tudi njegov "strelvod."

Kaj pa to pomeni? Pokojni škof Rožman je naravno imel v svojem življenju veliko težav in veliko skbi. Včasih je bilo srce prepelno bridkosti in je kar prekipovalo. Če je bil oblak preveč nasičen z elektriko, ni čudno, da se je včasih pretrgal in iz oblaka je začelo liti. In izlilo se je na g. Julčeta, ki lahko nekaj nese, ko ima tako široka pleča. Father Slapšak je poslušal in se je smehljaj. Ko se je oblak razknil, navadno se je hitro, takrat pa je rekel g. Julče: "Prevzvišeni! Škof ima vso pravico, da svojega duhovnika včasih malo okrtaji in skrega. Potem sta se začela oba smejati. Čez pet minut škof ni vedel, da se je sploh kaj razburil. Zato je zdaj g. Slapšaku tako dolg čas, ko ga nima nihče več, ošteti in okrepati in ne more biti več škofov "strelvod."

Le naj g. Julče zopet pride v Lemont in ga bo okregal in malo zlasal

Voditelj romanj.

Poročilo pripravljalnega odbora "Slovenske pristave"

Cleveland, O. — Začasni pripravljalni odbor ima trenutno zbranih za bodočo "Slovensko pristavo" \$8,845.00. Ta denar je naložen v hranilnici St. Clair Savings and Loan Company. Vseh oseb, ki so že nekaj dale, je: 178.

Celotni delež po \$100 so plačali: Mirko Antloga, Viktor Blatinik, Franc Cerar, Karl Erznožnik, Karl Gorišek, Ferdo Gospodarič, Stane Ferkulj, Frank Hočevar, Matevž Hočevar, Lojze Hribar, Janez Jaklič, Frank Jakšič, August Kollander, Steve Koren, Frank Kotze, Jože Lah, Anton Lavriša, Janez Likozar, Jože Likozar, Hinko Lobe, Frank Lončar, Albin Longar, Frank Lovšin, Ivanka Majer, č. g. Jošt Martelanc, Anton Meglič, Joseph Nemanich, Anton Oblak, Louis Oblak, Janez Pičman, Vili Pogačnik, Ivanka Pograjec, Ivan Prezelj, Ivan Rigler, Franc Rihčar, Louis Rus, Jože Samida, Janez Sever, Msgr. Matija Skerbec, Jernej Slak, Vitko Slemec, Feliks Slemec, Bogo Sluga, Jože Starič, St. Clair Hardware, Martin Strauss, Leopold Pretnar, Jože Suhadolnik, Vinko Stefančič, John Štempihar, Albert Štrancar, Michael Telich, Franc Tomine, Ivan Videgar, Ivan Vidmar, Stanko Vidmar, Miha Vrenko, Vinko Vrhovnik, Frank Urankar, Frank Zalar, Jack Zaper, Jernej Zupan, Tone Hočevar, Anton Tomšič.

Sledeči so pričeli izplačevati svoj delež (šest jih je dalo manjši znesek izrecno kot dar): Auto Service Station, Franc Bajc, Lojze Bajc, Jože Bojc, Angela Bolha, Franc Cenkar, Frank Dejak, Rudi Drmota, Jože Dolenc, William Gabriel, France Gorše, Milan Goršek, Matija Grdadičnik,

ČE VERJAMETE AL' PA NE

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov pok. urednika J. Debeveca.

— Ured.

Zdaj, ko smo postavili spomenik našemu nočnemu varhu Herblanu in njegovi strašni helebardi, bi ga morda pa še Blažonovi Mici, ki je imela na Menišiji glavno besedo, oziroma je vodila javno mnenje, ki je pa moralo biti po njeni volji, če ne, gorje mu, ki bi se upiral. Njena beseda, zgovorjena ob pravem trenutku, je tudi meni morda spremenila smernico, kakor bom povedal pozneje.

Blažonova Mica je bila za gospodinjstvo, za dekle, kuharico, prodajalko in oberkomandantko pri Blažonovi gospej. Ta je bila vdova takrat, ko sem jo jaz poznal, zato ne morem reči čez njenega moža ne take ne take. Imela je dokaj premoženja, neke gostilne in opaldo, edino v vasi. Vse ženske na Menišiji, ki so šnofale, so tukaj dobivale zalogo. Gospa je bila vedno v črno oblečena, menda je zalovala za možem in se ni dosti brigala za gospodinjstvo. Vse je sčasoma prepustila Mici, ki je z rokami in jezikom storila več kot pet žensk skupaj. Saj drugače ni bila napačna, samo jezika ni mogla brzdati. Naj se je zgodilo v naši vasi karkoli, Blažonova

Jože Grdina, Franc Grum, Miro Erdani, Pavel Intihar, Marjan Fabjančič, John Habet, John Hočevar, Tone Hočevar, Hollywood Studio, Alenka Hren, Mirko Hrovat, Drago Hudina, Jože Jarc, Maks Jerič, Franc Kamin, Jože Kastelic (Toronto), Jože Kolenko, John Korošec, Pepca Kovač, John Kovačič, Danilo Kranjc, Zdravko Kranjc, John Krašovec (Canada), Dr. Miha Kerik, Toni Kristavčnik, Jože Križman, Nand Krnc, Luka Kuhar, Jože Kristanc, Franc Kristanc, Stane Kunc, Jože Leban, Jože Lekan ml., Franc Lovko, Jože Lužar, Stanko Lužar, Emil Mauser, Joe Marinko, Vladimir Mavko (Toronto), Stanko Meglič, Jože Melaher, Rudi Merc, č. g. Anton Merkun, dr. Valentin Meršol, Metod Milač, Lojze Mišmaš, Lojze Modic, Viktor Modic, Stane Mramor, Ivan Novak, Jerry Papež, Rudi Perhinek, Marko Perko, Louis Petelin, Tone Pernel, Lojze Petrič, Branko Pfeifer, Branko Pogačnik, Mary Prince, Milko Pust, Jože Radišek, Frank Rantosa, Mate Resman, Vinko Rozman, Franc Rupnik, Stanko Rus, Miodrag Savernik, Frank Schroll, Lojze Šef, Cveto Sekne, Franc Sever, Marko Sfiligoj, Rev. Julij Slapšak, Jože Smolič, Jože Sojer, Ivan Stanovnik (Toronto) Joe Spindler, Ciriš Štepec, Stane Štepec, Marjan Štrancar, Dominik Stupica, Stane Sušteršič, Viktor Tomine, Franček Toplak, Dr. Leopold Umkar, Martin Vajdič ml., Ciriš Vehovec, Zina Velikonja, Stane Vrhove, Vili Zadnikar, Ivo Zajec, Lojze Zajc, Ivan Zakrajšek, Frank Zupan, Frank Zupančič, Hinko Zupančič, Jakob Zupančič, Anton Žakelj, Jaka Žakelj, Franc Petek, Ivo Pahor, Henrik Kremžar.

Pripravljalni odbor se obrača na vse, da vsaj z manjšim zneskom čimprej pristopijo, da bi mogli že koncem septembra izvoliti odbor.

Z. P. O. S. P.
6802 St. Clair Ave.,
HE 1-3344.

Proti suženstvu

SPRINGFIELD, Ill. — Abraham Lincoln je v Illinoiski zakonodaji protestiral proti obstoju suženstva že l. 1837.

Mica je prva izrekla svoje mnenje in to je moralo obveljati. Sčasoma je znala organizirati svoj krožek, ki je imel svoje zborovanje vsako popoldne pri Krznarjevih, ravno čez cesto od Blažonove gostilne.

Krznarjeva hiša je stala na vogalu koncem vasi tako, da si od nje, to se pravi skozi okno, lahko videl gor po vasi in daleč po cesti proti Cerknici. Bolj strategične postojanke bi si krožek ne mogel izbrati, da je lahko kontroliral vse javno življenje naše vasi. Tukaj so se zbirale torej članice tega krožka pod vrhovnim poveljstvom Blažonove Mice, pletle in šivale, pa vaščane obirale. Nihče ni mogel mimo, da ga ne bi presodile in premele vse njegovo življenje od rojstva in če jim oseba ni bila povšeč, so ji tudi izrekle žalosten zaključek življenja, na onem svetu pa, Bog se usmili njene duše.

Česar niso videli z lastnimi očmi skozi okno, so zvedele po svojih tajnih poročevalkah, ki so jih imele po vasi, in ki so pri tekle povedati, kako je pri tej in tej hiši gospodar vrgel poleno za ženo, kje se bo najprej peč podrla, čigava dekla se je spečala s čigavim hlapcem, pri kateri hiši se pripravljajo, da bodo šli delat pismo in katera bo katerega vzela, pa da bo kesanje na obeh straneh — in druge take velevažne novice, ki so na dnevnem redu, za katere ljudje navadno nimajo dosti časa, da bi jih pogrevali, a krožek pri Krznarjevih je vil roke, razpravljal, obsojal, presojal in sklepal po svoji najboljši uvidenosti. To je bilo jadikovanje in jojsanja nad pregrešnim življenjem v naši vasi, kjer se za moje pameti ni niti enkrat plesalo v gostilnah, kjer se niso fantje niti enkrat stopili, kjer so imeli ljudje v mislih samo dvorje: da Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega. Zgledna vas, bi rekel.

Zato je pa moral krožek pri Krznarjevih zelo obirati, da je našel kakšno napako pri ljudeh, ki se vedno lahko najde. Ljudem je bilo znano delovanje tega "ljudskega sodišča", pa se niso dosti zmenili zanj. Najbolj je morda ta ženski svet kaznoval še župnik Klun, ki je bil iz Ribnice doma, šegav in iznajdljiv, kakor so vsi Ribničani. Tudi on je vedel, kaj se godi za Krznarjevimi okni in kar prepričan je bil, da tudi njemu ne prizaneha, če prilika nanese. Ko je šel nekega popoldne mimo Krznarjeve hiše, se ni niti ozrl v okna, čeprav je kar čutil boedeči na sebi, ki so vsipale živ ogenj iz hiše. Ni se ozrl ne na levo ne na desno, ko je stopal umerjenih korakov mimo hiše ob spremljevanju ženske brigade, ki je sedela pri Krznarjevih za mizo ter ga merila od glave do pet, da bi našla kaj napačnega na njem, da bi bilo vredno debate. Toda ko je bil župnik že mimo hiše, se je obrnil v okna Krznarjeve hiše in pokazal — osle. Kaj si je pri tem šegavi Ribničan mislil, ne vem, ker me takrat še ni bilo na svetlo, mislim si pa lahko. Rad bi pa dal nekaj, če bi mogel videti krldo Blažonove Mice takrat, ko jih je duhovni vodja tako počastil. Ampak vas je pa imela nekaj časa veliko zabavo in dosti smeha je bilo na račun vaških klepetulj. Za nekaj časa so konference prekinile in ždele doma.

Blažonova Mica se je pa nekega lepega dne zagledala vame kar na vsem lepem in me podučila, kakšen sem in kakšen bi moral biti. Bom jutri povedal, kako sva zadela drug na drugega in kako sva potem oplela za vse večne čase. Kaj vem, saj mi je morda želela dobro, ampak jaz sem takrat sodil drugače. Če bi ne bil že od mladega tako krotak, bi ji bil takrat gotovo kamen zalučal v koš.

FRANCE BEVK:

STRAŽNI OGNJI

"Na kolenih Vas bom prosila. S povzdignjenimi rokami Vas bom prosila..."

In je pokleknila na goli pesek in kamen ter dvignila roke proti nebu.

"Ne umorite ga, dajte nam ga nazaj! Povejte, da vas prosim, kot se prosí živega Boga. Če zahtevate, po golih kolenih pojdem v grad, le uslišite me."

Hlapec se ni smejal. Gledal je v nižino, milo se mu je storilo, a ni vedel, kaj naj reče.

Prišel je biriti, kmalu so stali na ozidju trije ljudje in zrl nizdol.

"Pojdí proč!" je vpil eden izmed njih.

Liza se ni premaknila.

"Pojdí proč, sicer ustrelim!"

Liza je planila kvišku in se skrila za grajski stolp, da je bila nevidna.

Odšla pa ni. Volja, da mora rešiti moža, je bila tako trdna, da bi bila stopila pred vojsko Turkov in ga jim iztrgala iz rok. Ni poslušala ne gledala, kaj se godi okrog nje. Oprezovala je okrog sivih sten, da bi našla pot v osrčje mrzlih zidov.

20.

Tonček in Drejče sta se pozno prebudila. Sonce je bilo že pogledalo v izbo in posijalo v svetli lisi na peč. Prvi je odprl oči Drejček, koj nato tudi Tonček. Telesci sta bili spočiti, dušici dobre volje.

Obrnila sta se drug proti drugemu in se gledala. Prvi se je posmehal Drejče, za njim se je nasmejal Tonček. Nato je Tonček pomežiknil Drejčetu, a Drejče, ki je posnemal svojega bratca, v vsem, je pomežiknil dvakrat. To se jima je zdelo tako zabavno, da sta se smejala oba. Ko sta se nasmejala, je Tonček

uganil nekaj novega. Iztegnil je prstek in ga pomolil Drejčetu v usta. Preden je ta ugriznil, je prst umaknil in zopet sta se smejala oba. Zdj pa je bila na Drejčetu vrsta. Iztegnil je prstek in naredil isto kot Tonček, le da je dregnil z njim Tončka namesto v usta v oko.

Tončka je zabolelo, skremžil se je in si mel oči. Drejče pa se je dvignil, del prst v usta in čakal, kaj bo.

Prišel je ded, ki se ni zmenil za Tončkov jok, in je dejal:

"Jedla bosta."

Spomnila sta se, da sta lačna. Tonček je pozabil na solze, a Drejče na strah. Dvignila sta se. Obledeli se jima ni bilo treba, bila sta oblečena, umiti tudi ne.

Ded je držal prsteno skodelico in dve leseni žlici v rokah. "Pojdita k mizi!"

"Ne, ne! Tu."

Pokazala sta na hišni prag.

Ded je postavil skodelico v vežo pred prag, ona dva pa sta sedla k pragu pred hišo, kjer je sijalo solnce, slonela s prsmi na pragu in zajemala.

Ko sta se za silo nasitila, je Tonček zajel nekoliko kaše na koncu žlice in jo ponudil mački, ki se jima je bila približala. Ta jo je polizala. To je Drejčetu tako ugajalo, da je dvakrat zaporedoma ponudil svojo žlico muci. Jedla sta zopet sama. Ko je mačka videla, da ji nihče več ne ponudi žlice, je približala godček skledici. Jedli so nekaj časa v mirnem prijateljstvu vsi trije, skledico je polizala mačka.

Nenadoma sta zagledala čudo. Po cesti je pribežalo pet jezdecev na konjih, ki so zaklicali nekaj, kar dečka nista razumela. Prestrašila sta se in se skrila v suhljad ob hiši. Skozi veje sta molče inn z odprtimi usti gledala za njimi.

Dolgo sta čepela v suhljadi. Ko sta spoznala, da je cesta prazna, sta se opogumila. Tonček je zlezal počasi iz drva in pogledal okrog ogle, kaj dela ded. Ta je bil zaverovan v podpletanje jerbasa in se ni zmenil za dečka. Stopila sta pod cesto, kjer je studenec, ki se je nad potjo pogrezal v tla, tu znova prihajal na dan. Počenila sta v vla-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

RIVERSIDE NORTH, 2421 South 8th Ave. By owner, leaving state. 7 rm. brk. Georgian. Att. gar., 3 twin size bdrms., 1 1/2 baths, 11 closets, fin. bsmt., gas ht., w-w crptg. Many extras. Low 30's. For immed. sale. HI 7-0468. (162)

2 STORY BRK. BLDG. — By owner. Must sell immediately. 10-rm. apartment, large store, \$150 income. 1 1/2 baths, gas heat, 2 car come. On Irving Park. \$30,000. — gar. EUclid 3-1257. (162)

LYONS — By Owner. Expand. attic, 2 bdrms., sep. din. rm., ceramic bath, tiled kit., crab orchard firepl., gas ht. Full bsmt. Gar. with side drive. Alum. s-s. 60x172 lot. Many trees. 1 blk. sch. \$23,500. HI 7-4761. (162)

FOR SALE BY OWNER — 1 1/2 story frame, West of Cicero. 2 modern apts., 4 rooms, English bsmt. Rent \$80. 7 rooms plus heated enclosed back porch. Newly decorated. Gas ht. Must see to appreciate. \$16,250. MANSfield 6-5746. (165)

PARK RIDGE — By owner. Custom built ranch home. 3 bedrooms. Natural stone fireplace. 2 car garage. Completely fenced yard. TA 5-6769. (164)

HOFFMAN ESTATES — By owner. 3 bdrm. brk. ranch, 2 baths, carport, storms, screens, on impr. 1/2 acre lot. Close to schs. and shops. \$3,500 dn. Low month. pmts. \$16,700 for immed. sale. TW 4-6541. (164)

GLENCOE: BY OWNER EXCELLENTLY BUILT

4 bedroom house, 2 1/2 baths, modern kitchen, large separate breakfast room, large dining room and living room. Jalousied den. Very attractive garden and grounds. Corner lot. Near C. & N. W. Transportation, Sacred Heart and South schools in Glencoe. Low 40's. Open to offers. VERNON 5-2936 for appointment. (162)

BRICK HOME WITH INCOME

Two 4's and one 2. Reasonable. 2408 So. Trumbull. Phone RO 2-5769 (162)

PARK RIDGE — By owner. 4 bdrm. brk. ranch, with 2 cer. baths. Lge. liv.-din. room with fireplace. Pan. Recreation room with fireplace in full basement. 2 car brk. gar. connected by breezeway. Low 40's. — 1131 So. Delphia. TA 5-4947. (162)

SCHILLER PARK — By owner. 4501 Kolze St. 4 yrs. old 5 rm. brk. ranch. Corner lot. 2 bdrms.; 2 car brk. gar. Fin. bsmt. with bar, patio, awnings, thermopane windows. Birch cabs. Gas ht. 4 appliances. \$26,500. Must sell immed. GL 1-0846. (163)

ULTRA MODERN RANCH — By owner. 3 bdrms., huge bath, kitchen cabinets galore. 2 1/2 car gar. 3/4 acre wooded lot. Ideal location. \$21,950. 2-7 p.m. Sat. and Sun. 15 W. 608 Lexington, Elmhurst, Ill. (163)

Očetov greh

Ko jih je sodnik poklical pred se in ugotovil, da so vsi povabljeni navzoči, je položil pred se kup spisov in začel resno in slovesno:

"Nedavno je dobilo sodišče od neznane osebe po pošti poslan testament, ki je že več kakor trideset let star in o katerem je verjetno, da ga je nekdo ukradel in utajil. Ko smo ugotovili, da je res pravi, smo se sporazumeli z občinsko upravo v Podkraju in sklenili, da se ta zapuščinska razprava obnovi. Ta obnova bo nekatere družine močno prizadela."

Tu je sodnik nekoliko pomolčal. Ko je Tevžu ostro pogledal v oči, je opazil, da je ta postal blek kakr stena. Drugim pa je bral na obrazih neznansko radovednost.

Razgrnil je spise in nadaljeval:

"S testamentom vred je sprejelo sodišče tudi listek, na katerem stoji, da bo neznanec zadeno prijavil višjemu sodišču, ako se je okrajno sodišče ne loti. Kljub preiskavi nismo mogli ugotoviti, kdo je ta listek napisal. Toda to nas zanima šele v drugi vrsti. Predvsem je tu testament, o katerem ni dvoma, da je pravi. To je oporoka Jožefa Hribernika, po domače Dvornika v Podkraju, ki jo je napisal 15. maja 18—, torej štirinajst dni pred svojo smrtjo. V njem stoji tole: Svojo kmetijo, vso zemljo, vse, kakor stoji in leži, zapuščam kot glavnemu dediču svojemu nezakonskemu sinu Juriju Močilniku. Izplačati mora moje sestre sinu Jožanu Jakopiču štiri tisoč goldinarjev, Cenci Mlinar, ki je že od mladega pri hiši, pa tisoč goldinarjev."

Vse je prevzelo silno razburjenje. Eni so si kaj pošepetali, drugi so se ozrli na Tevža, ki

go in pričela grebsti pesek in listje iz vode, strugo sta razširila. Zajezila sta vodo, da je nastalo majčkeno jezerce. Nato sta vodo zblodila in čakala, da se jima je zopet učistila.

Tedaj ju je poklical ded. Prilezla sta na cesto in ga videla stoječega pred koč. Letela sta k njemu.

Dal jima je kruha, ki sta ga hlastno vzela, a ded ju je meril z očmi.

"Kakšna sta? Na solncu boudita, da se posušita."

(Dalje prihodnjič.)

je pobesil glavo in bil blek ko smrt. Zdj jo bo skopuh grdi izkupil!

Kdor bi bil Blazinko ostro pogledal, bi bil videl, da je ni nič iznenadilo, pač pa so se ji usta porogljivo raztegnila.

Kakor da ga je iz neba treščilo, tak pa je bil Jurij Močilnik, mojster "Krištof." Oči je izbulil kakor vol, ruse je grizel, kakor da jih bo požrl, z glavo je majal: "Krištof moj nebeški, sedem sonc in mesecev štirinajst, Krištof nebeški!"

Tedaj je velel sodnik:

"Mir! — Vas, Matevž Jakopič, vprašam, ali priznate ta testament, ki ga je napravil vašega očeta ujec?"

"Če je pravi, ga moram priznati," je stisnil Tevž iz sebe, ne da bi dvignil glavo.

Sodnik se je čudil, da ni zahteval testamenta, če bi si ga ogledal. Zato je vprašal:

"Ali ste vedeli, da je testament kje?"

"Ne, tega nisem vedel," je poudaril Tevž.

"Ali ve kdo od navzočih, kje je bil testament vsa ta dolga leta, ali pa, kdo ga je sodišču poslal?" je vprašal sodnik in se ozrl naokrog. "Kdor bi znal pokazati sled, bi dobil nagrado."

Ljudje so se zganili, stopili v gruče in se potihoma pogovarjali; toda kaj pravega ni vedel nihče.

"Kdo pa je bil zadnje dni največ pri rajnem?" je sodnik pozivedoval...

"Tale tukaj — Cencu Mlinar, zdaj Blazinka," se je oglašil mojster Krištof; "ta je bila zadnje čase noč in dan pri njem."

Tedaj se je Blazinka grdo zarežala:

"Da, da — jaz sem seveda testament skrila, da bi ob svojih tisoč goldinarjev prišla, kaj?"

"Jasno je," je rekel sodnik, "da je skrnil testament nekdo, ki mu je to koristilo. To more biti le Joza Jakopič."

"Moj oče? Ne!" je dejal Tevž odločno.

"Joza gotovo ne!" se je usajal mojster Krištof. "Joza je bil pošteni."

"Zal sodišče tega ne more verjeti," je izjavil sodnik. "Čudno je le to, da krivec testamenta ni uničil, ampak ga je hranil..."

Jaz si mislim, da je takole: Rajni je zaupal testament kake-mu, da naj ga ta po njegovi smrti izroči oblasti. Ta

Mestni festival Clevelanda

Cleveland, O. — Veliki Cleveland bo imel v četrtek, petek in soboto razburljiv in krasno pripravljen mestni festival pod pokroviteljstvom Sveta za mestno središče (Downtown Cleveland Council) in Clevelandskega oglaševalnega kluba.

Namen tridnevnega programa je poudariti važnost clevelandskega mestnega središča v pogledu trgovine, denarstva, zabave in kulturnih zanimivosti — "Tam je največ od vsega!"

Trgovine bodo imele v dneh 25. do 27. avg. posebne razprodaje blaga ob koncu meseca in za "Solo."

Na sporedu je tudi vrsta zanimivosti in zabavnih nastopov, ki bodo pritegnili pozornost vsakega družinskega člana.

Vabljuje "zakladna skrinja" s stotinami daril in nagrad vrednih več tisoč dolarjev bo ena glavnih privlačnosti festivala. Splošna javnost ima pravico udeležbe pri delitvi teh nagrad.

Večina parkališč v mestu bo

prijatelj pa ni bil pošten in se je z Jožanom Jakopičem zmenil, da skrije testament, če mu Joza Jakopič zato dobro plača...

Ali je komu od vas znan kdo, ki mu je rajni Jožef Hribernik posebno zaupal?"

Zopet je zašumelo med ljudmi, toda nihče ni vedel odgovora. Tedaj se je oglašila Blazinka, ki si je naglo izmislila laž, da bi za vselej odvrnila vsak sum od sebe.

"Gospod sodnik," je dejala hinavsko, "ko ste to rekli, mi je prišlo na misel..."

Ne povem rada, toda ne maram, da bi mi vest kaj očitala... Rajni ujec so že imeli takega prijatelja. Ta je bil volar Aleš. Zdj se spominim, da so ga tiste dni pred smrtjo večkrat poklicali k sebi... In... in... saj nočem nič slabega reči o Jožanu, o Jakopiču, nimam vzroka zato — toda

to dobro vem, da sta po ujevi smrti večkrat skup tičala z Alešem."

"Krištof!" je zagodrnjal mojster krojač. "Mlad kmet se bo vendar imel kaj pomeniti s svojim hlapcem."

"Ne, ne!" se je lagala Blazinka. "Tudi ponoči sta čepela kje sama in sta si večkrat kaj namigavala."

"Kje je ta Aleš? Kako se piše?" je silil sodnik.

"Pisal se je za Matvoza in je pozneje kupil Gradiško bajto. Pred petimi tedni je umrl."

"Ali morete to tudi s prisego potrditi?"

"Če treba, da," je trdila Blazinka, ne da bi trenila z očmi.

"Dobro! Potem je stvar jasna. Aleš je testament utajil, Joza Jakopič pa..."

"Krištof!" je presekala krojač sodniku hudo besedo.

"Ne more biti drugače," je vztrajal sodnik. "Ta dva sta krivca. Aleš pa je dobil gotovo dobro plačilo, da si je mogel Gradiško kupiti. Ko je umiral, ga je vest nagnala, da je spravil testament pred sodišče."

Navzočim je bilo vse jasno in so prikimavali. Edino mojster Krištof, Jurij Močilnik, ta je brundal in ugovarjal.

V Tevževi duši pa je besnel vihar.

Da se je mogla Blazinka tako lagati! In ljudje so kar vse verjeli. Ali je zdaj še smel molčati? Zdj, ko je prišel testament na dan, očetovega greha ni bilo več mogoče skriti. Sramoti se ni bilo več kam ogniti; da, še desetkrat hušji se je pokazal greh, kakor je bil v resnici. Danes, jutri gotovo bodo že vsi v Podkraju vedeli povedati, kak je, bil stari Dvornik in s kakim grehom na duši je legel v grob. Ne, ne! Zdj mora govoriti! Zdj mora očeta opravičiti! Mora!

Ves razburjen je bruhnil iz sebe:

"Gospod sodnik, ne verjemite tej lažnivki! Jaz vem, kako je bilo s testamentom."

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

V najem

Sedem velikih sob se odda starejšim ljudem z garažo na 646 E. 162 St. (162)

Sobe se odda

Tri sobe in kopalnica se oddajo novoporočencem na 986 E. 63 St. Kličite HI 2-4479. (X)

Hiša naprodaj

Bungalow za dohodek — 5 sob in kopalnica spodaj, 3 sobe in kopalnica zgoraj. Blizu katoliške in druge šole. Kličite za sestanek LO 1-7667. —(163)

Sobe se odda

3 lepe sobe se odda v slovenski naselbini blizu cerkve sv. Vida in bus linije. Kličite UT 1-2226. (X)

Nottingham okolica

Južno od St. Clair, popolnoma moderniziran enodružinski dom. Velika sprejemna soba, jedilna soba, krasna kuhinja, spalnica in kopalnica spodaj, 2 spalnice zgoraj. Velika shramba za obleko. Polna klet. Gorkota na vročo vodo, nov furnez in streha. Na novo barvano. Morate videti, da cenite. Cena \$15,500. Lastnik KE 1-7852. (164)

Miklich Painting & Decorating KE 1-3889 923 Nathaniel Rd. se priporoča za pleskanje hiš in stanovanj. Brezplačna ocenitev stroškov. (180)

Zastoj stanovanje

v 4-sobni hiši, mala plača, starejšemu paru v pokoju, brez otrok, v zamenjavo za čiščenje malega urada in čuvaja. Kličite MU 1-4787 ali po 4:30 uri MU 1-3877. (W)

Hiša naprodaj

6-sobna hiša v dobrem stanju, velike sobe, blizu E. 185 St. Krasno dvorišče in garaža. Kličite IV 6-0235. (164)

Pozdravljeni! — Naznanim Vam da sem dobila LOVIAN CAPSULES ter Vam pošiljam naročilo še za nadaljnje 4 dolarje, zato ker sem se prepričala, da v resnici pomagajo, kar bom povedala drugim! Lepa hvala Vam in Z Bogom! — M. K., McDonald, Pa. To je ena izmed tisoč oseb, ki so jim LOVIAN CAPSULES pomagale. Prepričani smo, da bodo pomagale tudi Vam!

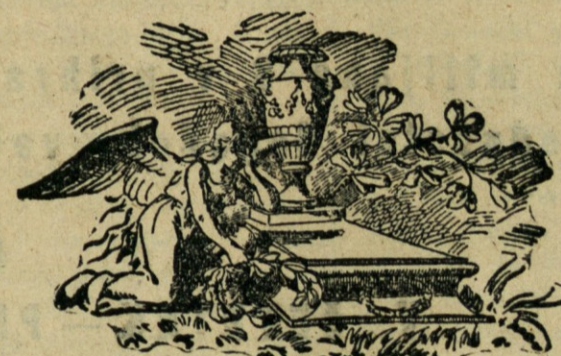
Razprodajamo po celi U.S.A. 25 - \$1.95 - 50 - \$3.69 - 100 - \$6.49 MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd. Cleveland 10, Ohio

POPRAVLJAMO

FENDERJE IN OGRODJE

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 St. Clair Ave. EN 1-1633

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrtega srca naznanjamo, da je preminul naš ljubljani oče, stari in prastari oče

Michael Femec

Pokojni je bil rojen leta 1892 v Vinjem vrhu v fari Primskovo pri Litiji. Preminul je 24. julija 1960.

Na tem mestu se zahvaljujemo Father Karper od fare St. Mary's v Bedford, Ohio, za obiske na domu in v bolnišnici; za podeljene sv. zakramente za umirajoče in za spremstvo iz pogrebnega zavoda v cerkev in na pokopališče.

Prisrčna hvala prijateljem, sorodnikom in sosedom za venco in sv. maše ter za vso naklonjenost.

Hvala društvu št. 25 SDZ v Maple Heights.

Hvala pogrebniemu zavodu Donald B. Johnson za lepo urejen pogreb. Najlepša hvala tudi dr. Copeland in strežnicam v Bedford bolnišnici.

Vi pa, nad vse ljubljani oče in stari oče, počivajte v miru, dokler se vsi ne snidemo v nebesih!

Zalujoči ostali:

MARY SHEELER, ANGELA SAMPLINER, LUCILLE PETROFF in JULIA FEDICK; hčere VNUKI in PRAVNUKI ANTON v Clevelandu in ALOJZ v Avstriji, brata TEREZIJA PODOBNIK, sestra v Jugoslaviji

Cleveland, Ohio, 24. avgusta 1960.

downtown FESTIVAL

AUGUST 25 26 27 1960

Na milijone \$ v prihrankih... Na tisoče \$ v nagradah. Veliki in gala vrednosni dogodek, večji od kateregakoli doslej!

MESTNI FESTIVAL

V ČETRTEK — PETEK — SOBOTO — 25, 26, 27. AVGUSTA

Posebne vrednosti bodo razveselile tudi najbolj izkušenega kupovalca!

Sijajni posebni dogodki v vašo zabavo!

Več sto **BREZPLAČNIH NAGRAD!**

TRGOVINE, KINO DVORANE, TRANSPORTACIJE,
PARKALIŠČA, RESTAVRACIJE, HOTELI

sodelujejo kot še nikoli doslej, da vam dajo

“**NAJVEČ ZA VAŠ DENAR**”!

Izberite si “Najboljše od vsega”... **DOWNTOWN**

Vsi udeleženci **MESTNEGA FESTIVALA** vam nudijo

NAJBOLJŠE VREDNOSTI... NAJBOLJŠO IZBIRO

NAJBOLJŠO KAKOVOST... NAJBOLJŠO POSTREŽBO

Ta veliki dogodek je pod pokroviteljstvom

Downtown Cleveland Council in posebnega

odbora clevelandskega oglaševalnega kluba

Nekateri od udeležencev so:

THE EAST OHIO GAS CO.

Obiščite naše razstavišče gospodinjskih naprav

LANE BRYANT

1021 EUCLID

THE HALLE BROS. CO.

THE MAY COMPANY

THE HIGBEE COMPANY

RICHMAN BROS.

736 EUCLID AVE.

Prospect cor. Ontario

THE ILLUMINATING CO.

Obiščite Electramo v Illuminating poslopiju

Society National Bank

of CLEVELAND

Since 1849